

Mag. Nada Nedeljko, Zavod RS za šolstvo

Delavnica: Vživljanje in empatija

Kako lahko že najmlajše učence opolnomočimo z znanjem, spretnostmi, vrednotami in stališči, ki jim omogočajo odgovorno delovanje za pravično družbo, razvoj empatije in sočutja do drugih ljudi in planeta ter jih motiviramo, da postanejo ambasadorji sprememb?

Odgovor na to vprašanje je lahko: uporabiti interaktivne oblike dela, projektno učenje, na učečega se osredotočeno poučevanje in učenje, učno okolje preoblikovati tako, da se učenec omogoča, da živi, kar se uči, in se uči, kar živi (VITR za 2030, 2022).

Delavnica **Vživljanje in empatija** nagovarja k iskanju učnih priložnosti za spodbujanje vživljanja ter empatije pri učnih temah, ki se lahko zdijo preveč zapletene, oddaljene ali obsežne, hkrati pa skozi celostni pristop omogočijo dvig ravni znanja in spretnosti. Za uspešno vživljanje in empatijo lahko uporabimo namišljeno bitje t. i. **zverinico**, ki jo učenec izdela sam kot ploščato lutko ali kot skulpturo. Njegova zverinica ni super junak, ampak prispodoba živega bitja tudi s šibkimi področji.

Primer vključevanja zverinice v pouk je na konferenci Soustvarjajmo razredni pouk 2022, v organizaciji Zavoda RS za šolstvo, predstavila prof. Margaret Sutherland, Univerza Glasgow Škotska.

Delavnica vključuje individualno delo ter razpravo v skupini. Vsak udeleženec delavnice nariše zverinico ter razmisli o njej: *Kakšna je? Kje živi? Kaj so njene posebnosti? V čem se razlikuje od drugih? Kaj potrebuje za življenje in dobro počutje? Kako bo zverinici ime?* Sledi predstavitev zverinic, njihovih posebnosti ter izbira skupnega izziva za raziskovanje. Pri tem si člani skupine lahko pomagajo s plakatom Kažipot VITR 2030 (glej sliko 1). Razprava se zaključi s predstavitvijo možnih rešitev skozi oči vseh zverinic, delavnica pa z zapisom refleksije.

Predstavljamo primere zapisov nastalih v delavnici.

Zapisi refleksij kažejo, da udeleženci prepoznajo v delavnici predstavljen učni pristop kot priložnost za razvoj vživljanja in empatije že pri najmlajših učencih, saj po njihovem mnenju učni pristop učencu omogoča, da vedno bolj razume druge in da išče rešitve za skupno dobro ter za druge.

Slika 1: Plakat s Kažipot VITR 2030.

Sliki 2 in 3: Izbira izziva ob plakatu Kažipot VITR 2030 z možnimi pristopi in/ali rešitvami.

IZHODNI LISTIČI

Delavnica 1: VŽIVLJANJE IN EMPATIJA

Protein 2 Zylinder
in Koch.

- 1. Zylinder, der die
Zwecken der Kochen
Damen, sparsam, nicht
als letzter Zwecken für
Koch, die die sparsam,
da die Kochen in der

[illegible]

Razmisljanje o trajnostnem razvoju in izzvi, ki bi bili uveljavljeni in izpeljani v šolsko delo v šolskem letu.

OSLIČNA IDEJA ZA
KOMITRANJE
POTROŠANJE
POSLETA

Shrek v. Zverinice
z luksembur pravnice
sage kompletno / izdano
na fikšano / izdano
iz je bolji predložek, ker
je pravnice in sode z
zverinice sode latine / ob

ZAKLJUČATI ENPATIJO
IN ZAVEŠČANJE, DA
IMAMO LJUDE RAZLIČNIH
KULTUR IN OBČUTJA

Pozostane 3 zderzonym i
dubowym pęstkym
- przeproszę dobie
Lutemsk i pomogłszy
zwinnie Lee i pomogł
w żegnaniu, dla której te
dobro Lutemsk i pomogł
in pomogłszy pomogł

MEĐUGENERACIJSKO
SODELOVANJE

Otrok v zverinico
z lahkoto prenese
svoje komplekse/težave
na fiktivno risbo - zverinico
ki jih lažje predela, ker
jih poznamo in nato z
zverinico rešuje težave v realnem svetu

Predstavljamo nekaj zapisov
refleksij in ugotovitev:

- skupinski izziv vodi v širše razmišljanje o skupnosti in posameznika v njej,
- omogoča lažjo komunikacijo, izražanje idej, spodbuja razvoj socialnih veščin, razumevanje drugačnosti in različnosti, medsebojno spoznavanje,
- ponotranjeno raziskovanje izziva (od izbire izziva, raziskovanje s pomočjo različnih virov do možnih rešitev), razumevanje in sprejemanje sebe in drugih,
- odprta naloga omogoča vključevanje vseh učencev, spodbuja medsebojno sodelovanje, pomoč, razvijanje samokritičnosti in občutka »zmorem«,
- otrok v zverinico z lahkoto prenese svoje komplekse/ težave, da jih lažje predela; zverinica mu lahko pomaga, da sprejema sebe in druge učence v razredu.

Viri in literatura

Torkar, G., Marentič Požarnik, B., Kregar, S., Bregar Golobič, K. (strok. pregled prevoda). (2022). *Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj (VITR). Kažipot*. Zavod RS za šolstvo. www.zrss.si/pdf/VITR_za_2030.pdf

Sliki 4 in 5: Zapisi refleksij na »izhodnem lističu«.